

Řidiči pozor! Začíná jarní migrace žab

11.3.2024 - | Správa Krkonošského národního parku

Doba migrace^[1] je proměnlivá a velmi záleží na průběhu počasí, není proto možné určit její přesné datum. Optimální jsou pro žáby teplé a vlhké noci. Noční putování má zcela prozaický důvod, jímž je přirozená ochrana před predátory.

V Krkonoších žije šest druhů obojživelníků – mlok skvrnitý, čolek horský, čolek obecný, čolek velký, skokan hnědý a ropucha obecná. Někteří z nich, např. ropuchy a skokani, se po většinu roku pohybují na souši, často i daleko od vody. Vodu však potřebují k rozmnožování, neboť do ní kladou vajíčka, z nichž se líhnou pulci. Mnozí obojživelníci jsou po celý život vázáni na stejné místo rozmnožování (trdliště). Tahové cesty^[2] zůstávají do značné míry po generace stejné. Pokud takový tah protne silnice, obojživelníci svůj cíl nemění a při překonávání vzniklé bariéry se stávají obětí automobilů. V minulosti bylo kolizních míst, kde obojživelníci při jarním tahu hromadně hynuli, v Krkonoších a Podkrkonoší mnoho. Úsilím Správy KRNP se drtivou většinu z nich podařilo odstranit. Na mnoha místech v tuto dobu instalujeme dočasné zábrany – přibližně 30 cm vysoké pruhy pevného plastu. Žáby je nepřeskočí. Naopak se díky nim daří usměrnit pohyb žab a navést je do připravených plastových kbelíků. Ty ráno a večer stráž ochrany přírody Správy KRNP spolu s dobrovolníky přenášejí přes kritické úseky.

Instalace dočasných zábran však není jedinou možností, jak účinně zabránit ztrátám při přesunu žab na trdliště. Správa KRNP v minulých letech na několika místech intenzivního tahu žab instalovala tzv. trvalé zábrany. Oproti dočasným zábranám, které se po ukončení migrace sbalí a uskladní na další rok, zůstávají trvalé zábrany instalovány celoročně. Jedná se přibližně o 30 cm vysoké pruhy plechu, které opět usměrňují pohyb žab. Nejdelším úsekem s trvalými zábranami je okolí Labské přehrady ve Špindlerově Mlýně.

Účinnou pomocí obojživelníkům je vytváření či obnova drobných vodních ploch, v kterých se zadržuje voda. Sem se pak především v období rozmnožování obojživelníci stahují. Mezi takové vzorové lokality patří tůňky v okolí Harrachova při cestě k Mumlavskému vodopádu.

^[1] Ze všech typů migrací je v tomto směru pro obojživelníky nejnebezpečnější právě jarní tah ze zimovišť na místa rozmnožování, především proto, že často probíhá masově a je omezen na poměrně krátké období. V závislosti na druhu, nadmořské výšce a počasí obojživelníci hromadně migrují od konce února do poloviny května. Podle dosud získaných poznatků je provozem na silnicích více či méně ohroženo dvanáct druhů obojživelníků. Nejčastěji hynou ropuchy obecné. Putují velmi pomalu a navíc se při osvětlení reflektory aut zastaví a zaujmají výstražný postoj. Z dalších druhů bývá doslova decimován zejména skokan hnědý, přestože se pohybuje o něco rychleji. Provoz na silnicích je v tomto případě nebezpečný nejen pro jednotlivé živočichy, ale často i pro celé populace.

^[2] Během jarního tahu musejí obojživelníci překonat často ohromné vzdálenosti. Skokan překoná v průměru 1 200 metrů a ropucha dokonce 1 700 metrů. Je velmi smutné, když je žába schopna překonat tuto vzdálenost, aby zajistila pokračování svého rodu, ale přijde o život na deseti metrech asfaltového povrchu.

<https://www.krnap.cz/aktuality/tz-ridici-pozor-zacina-jarni-migrace-zab>